

Ticho a naděje. Křesťanské prvky v literární tvorbě Marie Noelové, Suzanne Renaudové a Sylvie Germainové

(Bakešová, Václava: Ticho a naděje. Křesťanské prvky v literární tvorbě Marie Noelové, Suzanne Renaudové a Sylvie Germainové. Masarykova univerzita. Centrum pro studium demokracie a kultury. Brno 2011, 391 s., ISBN 978-80-7325-260-1)

Zuzana Malinovská, Filozofická fakulta PU, malinovska@unipo.sk

Václava Bakešová z Katedry francúzskeho jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Masarykovej univerzity prichádza so zaujímavou a informačne nasýtenou monografiou, v ktorej sa zamýšľa nad vplyvom kresťanstva na umeleckú tvorbu troch francúzskych spisovateľiek. Volí si tematiku originálnu, málo známu a nespracovanú, ktorá v laickom Francúzku výraznejšie nerezonuje a nie je ani predmetom sústredenejšieho romanistického bádania, a to najmä v súčasnosti, ponúkajúcej iné zdanlivo naliehavejšie témy. Relevantné francúzske literárnovedné práce už dávnejšie nereflektujú väzby kresťanstva a umeleckej výpovede. Dokonca aj mnohí francúzski umelci evidentne inšpirovaní kresťanstvom sa voči niekedy zjednodušujúcemu označeniu „kresťanský“ či „katolícky“ vehementne ohradujú. Autorka je preto v istom zmysle priekopníčkou, pričom za zmienku stojí aj skutočnosť, že rozsiahla práca vzniká v Čechách a nie napríklad na „konzervatívnejšom“ Slovensku, kde sa veľká časť populácie hlási ku katolíckemu vierovyznaniu.

Voľbou témy a záberom jej spracovania sa Václava Bakešová vybrala neľahkou cestou a aj tú si ešte sťažila. Predovšetkým prekvapujúcim výberom autoriek, ktoré majú na prvý pohľad dosť málo spoločného: vo Francúzsku ale aj vo svete pomerne málo známe Marie Noelová (1889-1964) a Suzanne Renaudová (1883-1967) sú síce generačne blízke ale umelecky vzdialené autorky. Obe umelkyne len ťažko možno spájať so súčasnou významnou francúzskou autorkou Sylvie Germainovou (1953) s košatým prozaickým a esejistickým dielom, ktoré nie je celkom neznáme ani na Slovensku. (*Pieseň neláskavých*, Slovart, 2005, preložil Igor Navrátil). Isté súvislosti – prirodzene okrem kresťanských prvkov umožňujúcich toto nečakané spojenie - badáme medzi životnými osudmi S. Renaudovej a S. Germainovej: obe Francúzky žili dlhší či kratší čas v Čechách (Renaudová na českom vidieku ako manželka českého básnika a výtvarníka Bohuslava Reyneka, Germainová v Prahe, pričom sa o tvorbu B. Reyneka živo zaujímal) a obe si k Čechám vytvorili vrúcny vzťah, ktorý reflektujú aj v umeleckej tvorbe. (Spomeňme napríklad Germainovej Plačku z pražských ulíc, *La Pleurante des rues de Prague*, Gallimard, 1992). Toto všetko a ešte všeličo iné sa čitateľ dočíta v knihe s osvedčenou kompozíciou: po dôležitom, presvedčivom a hutnom úvode, v ktorom sa V. Bakešová venuje problematike kresťanstva vo francúzskej spoločnosti v 20. storočí, sa autorka sústreďí na minucióznu prezentáciu vybraných autoriek. Najprv podrobne približuje ich životopis, potom predstaví či skôr popíše ich tvorbu a napokon sa venuje tomu, čo je cieľom jej práce, teda analýze kresťanských prvkov v ich dielach. I keď je takýto prístup dosť tradičný a niekedy sa stáva aj zdrojom istej repetitívnosti, zároveň zvyšuje prehľadnosť práce a tému - na ktorej je autorka sympaticky angažovaná, čo jej však nebráni držať si od nej potrebný odstup - sprístupňuje širokému spektru záujemcov. Knižku, napísanú prístupným štýlom a doplnenú nielen bohatou bibliografiou ale aj vybranými ukážkami z diel autoriek v dvoch jazykoch, si s radosťou prečítajú nielen tí, ktorí sa zaujímajú o francúzsku literatúru a/ alebo kresťanskú kultúru a literatúru, ale siahnu po nej aj tí, čo v hluku sveta, kde čoraz častejšie vládne beznádej, zatúžia po troche „ticha a nádeji“.

„Tento článok bol vytvorený realizáciou projektu *Dovybavenie a rozšírenie lingvokulturologického a prekladateľsko-tlmočnického centra*, na základe podpory operačného programu Výskum a vývoj financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.“